

BDSM

גבר עם כיסוי עיניים ואזוק לגב המיטה

BDSM (בעברית: **בדס"מ** או **בי-די-אס-אם**) הוא שם כולל לתפיסת זהות והעדפה רגשית המערבת פרקטיקות אירוטיות בעלות מרכיב מרכזי של יחסי שליטה. יחסי שליטה יכולים לערב קשירה (Bondage), משמעת (Discipline), סאדומאזוכיזם ודינמיקות בין-אישיות אחרות. ל-BDSM צורות ביטוי רבות, המשקפות את טעמים והעדפותיהם האישיות של הנוטלים בו חלק ובמקרים רבים הוא כולל הבחנה בין משתתפים בצד השולט ובצד הנשלט. בדס"מ אינו משחק תפקידים. עם זאת, משחקי תפקידים כוללים לעיתים פרקטיקות מעולם הבדס"מ, ואלו עשויות להיות בשימוש על ידי אנשים שאינם רואים עצמם בעלי זהות בדס"מ. לאור זאת, ההשתייכות לקהילת ולתת-תרבות הבדס"מ מבוססת את הגדרה עצמית, בהתאם לנטייה הרגשית ולתפיסת הזהות האינדיבידואלית.

כסצנה תרבותית מודרנית, BDSM הוא במובן מסוים חלק מתרבות הדארק.

דיילת / יהודה עמיחי

"ואמרה לי להדק ולקשור את עצמי

אל הכיסא, וענית לה:

אני רוצה שכל האבזמים בחיי יהיו

בצורת פוך."

משמעות השם

BDSM הוא מושג-על המאגד תחתיו מספר תתי-מושגים:

- Bondage - B - כבילה
- Discipline - D - משמעת
- Domination & Submission - D&S - שליטה וכניעה
- Sadism & Masochism - S&M - סאדיזם ומאזוכיזם (סאדומאזוכיזם)

המשתתפים בפעילויות ה-BDSM מגיעים מכל המגדרים והעדפות המיניות. כתוצאה מכך, קבוצות BDSM היו בחזית הניסיונות ליצור קרקע משותפת בין הטרנסקסואלים, ואנשים מקהילת הלהט"ב. BDSM יכול אך אינו חייב לכלול משחק מקדים ויחסי מין.

אישה עונדת קולר עם טבעת המאפשרת הוספת רצועה. קולר מסמל כניעות ובדרך כלל גם בעלות של שולט או שולטת.

כללי בטיחות והסכמה

בפעילות BDSM ישנה הסכמה הדדית על מהות מערכת היחסים, מה יכלול בה ומהו הסיכון אותו מוכנים הצדדים לקחת בזמן פעילות BDSM - המכונה **קשן**. בתוך כך נכללים

איור של הלוקאה בשוט, מתוך הרומן האירוטי האנגלי "פאני היל", משנת 1748.

גם כללי בטיחות והסכמה, כדי להבטיח את הסכמת הצד ה"נשלט" למעשים שנעשים, גם בהיותו בתפקיד פסיבי או דמוי קורבן בעת הסשן.

הנשלט יכול גם להעביר לשולט מרות על חלקים מחייו מעבר לסשן, עד כדי שהיא יכולה לכלול את כל סדר יומו. מערכת יחסים כזו נקראת 24/7, כלומר 24 שעות ביממה, שבעה ימים בשבוע.

על מנת להימנע ממעשים לא רצויים לאחד הצדדים, פוגעניים או שחורגים ממסגרת ההסכמות המשותפת, מגדירים השותפים למערכת היחסים גבולות מראש. בנוסף לגבולות נקבעת מילת ביטחון המשמשת את השותפים לקיום תקשורת ברורה מחוץ להקשר ה-BDSM, לצורך עצירת הסשן. מילת ביטחון אפקטיבית היא מילה שהשותפים לא משתמשים בה במהלך רגיל של סשן. כך יכולים השותפים להשתמש בסשן במילים המבטאות התנגדות (כמו "לא" ו-"די") מבלי לחשוש שאלו יתפרשו בטעות כהוראה לעצירת הפעילות, ובמקרה הצורך לבקש עצירה מיידית של הסשן באופן ברור וחד-משמעי באמצעות שימוש במילת הביטחון.

בעת שימוש במחסום פה מחליפה את מילת הביטחון תנועה מוסכמת (למשל, רקיעה ברגל על הרצפה).

מושגים ומונחים

בטיחות

- **SSC** ^[1] - בטוח, שפוי ובהסכמה הדדית (Safe, Sane, Consensual). שלושה עקרונות יסוד הנדרשים מהמשתתפים בכל פעילות BDSM. זו הייתה סכמה בשנות ה-90 ושנות האלפיים המוקדמות, כדי לנרמל את היחס של החברה לעוסקים בתחום. עם זאת נחשבת כיום למעט מיושנת, ומוחלפת על ידי שתי האופציות הבאות.
- **RACK** - קינק מודע סיכונים מוסכם הדדית (Risk Aware Consensual Kink). אנשים העובדים מתוך מסגרת התייחסות זו, טוענים שכל פעולה אנושית (גם מחוץ לבדס"מ כגון חציית כביש) טומנת בחובה סיכון. הסכמה (consent) צריכה להיות מודעת. כדי להיות מודעת על המסכים להיות מודע באופן סביר לסיכונים האפשריים ותוצאותיהם (risk aware).
- **PRICK** קינק מוסכם הדדית, תוך לקיחת מודעות של אחריות אישית. (Personal Responsibility Informed Consensual Kink) הדוגלים בגישה זו מרחיבים את הגישה של RACK וטוענים שאם אירעה פגיעה כלשהי במהלך פעילות, היות ששני הצדדים הסכימו והיו מודעים לסיכונים האפשריים, על שני הצדדים לקחת אחריות הדדית. גישה זו התפתחה כתגובה לגישה שבה כאשר אירעה פגיעה כלשהי רק צד אחד (הצד השולט) היה אחראי. גישה זו מדגישה שהנשלט קיבל עליו את הסיכונים באופן מודע ולכן עליו לקחת אחריות (חלקית) לתוצאות. כמו כן גישה זו טוענת שסשן הוא לא פעילות שבה רק צד אחד הוא פעיל ואילו הצד השני הוא סביל לחלוטין, אלא פעילות משותפת שדורשת שיתוף פעולה אקטיבי של הנשלט.

תפקידים וכינויים

- **סאב** (או סאבית), קיצור של המילה האנגלית Submissive - כינוי לנשלטים. הסאב יכול להיקרא גם נשלט, עבד, שפחה וכדומה.
- **דום** (או דומית), קיצור של המילה Dominance - כינוי לשולטים. הדום יכול להיקרא גם מאסטר, אדון, גבירה, מלכה וכדומה.

Maledom הוא חיבור של צמד המילים Male Dominance ופירושו **שליטה גברית**.
Femdom הוא חיבור של צמד המילים Female Dominance ופירושו **שליטה נשית**.

- **סוויץ'** מלשון Switch - כינוי למתחלף. ההחלפה לא חייבת להיעשות באותו סשן וייתכן שבסשן מסוים אדם יהיה נשלט ואילו בסשן אחר שולט.
- **ונילה** (או ונילי) מלשון Vanilla - אדם שלא עוסק ב-BDSM ומעדיף יחסים קונבנציונליים.
- **בראט** (או בראטית), מאנגלית: Brat (פרחח/ית) - כינוי לנשלט/ת הממרה את פי השולט/ת בכוונה לזכות בתשומת לב ובעונש.

פרקטיקות

- **ניוש** מלשון Feminization (נשיות), ידוע גם כ-Sissyfication. אקט של שליטה בו מעניקים לגבר מאפיינים נשיים באמצעות בגדי נשים, הלבשה תחתונה, איפור וכדומה. בשונה מפעילות קרוס-דרסינג שבה מפיקים הנאה, מטרת האקט היא השפלת הסאב.
- **חינוך אנגלי** קרוי על שם הדרך בה נהגו לחנך באנגליה את הילדים, באמצעות הכאה על הישבן. לרוב הכנוע ישכב על ברכי השולט/ת, ישבנו חשוף למכות כף יד/ה. בחינוך האנגלי נעשה שימוש רב ב**ספנקינג** – מכה באמצעות כף יד חשופה על הישבן.
- **מומיפיקציה** Mummification – חניטה, או הפיכה למומיה. עיטוף הגוף מכף רגל ועד ראש (לרוב בניילון נמתח) באופן מלא, המונע תנועה ונשימה.
- **ברנדינג** BRANDING – סימון הכנוע על ידי השולט באמצעות קעקוע או מוט מלובן, סימון שאינו ניתן להסרה ומסמן שייכות. בדומה לסימון התנכי של "עבד נרצע" או סימון בהמות.
- **סאב ספייס** - מצב נפשי אליו נכנס הנשלט במהלך סשן. מצב זה מזכיר ריחוף, אשר לעיתים מלווה בסוג מסוים של אדישות ונחשב על ידי רבים כתחושה נעימה ביותר.

אביזרים

- **קולר** - לקולר מקום מיוחד ב-BDSM. הקולר מסמן למעשה את "שייכותו" של הנשלט לשולט והענקתו היא טקס רב משמעות. הכנסת הנשלט תחת מרותו של השולט יקרא "קילור". הקילור יבוא בדרך כלל בהמשך מערכת היחסים, כסימן מוחשי לעומק המחויבות בין השותפים לה. אם כי בתקופות האחרונות ישנו זילות של המושג והיום הוא משמש מעין לוח מודעות לעובדה שהמקולר נמצא במערכת יחסים ולא דווקא מערכת יחסים עמוקה.
- **שוט** - קיימים סוגי שוטים שונים שנבדלים בצורתם ובתחושה לה הם גורמים. המשותף לכולם הוא היותם מורכבים מחומר גמיש המחובר לידית קשיחה. כאשר מניעים אותם במהירות, הזנבות הגמישים עוברים את מחסום הקול (בהצלפה) ומשמיעים שריקה אופיינית ומרתיעה. השוט משמש להענשה או עינוי בסשן BDSM.

בולוויפ bullwhip שוט רגיל בעל זנב אחד, לרוב עשוי עור.
פלוגר (FLOGGER)/שוט זנבות/חתול בעל 9 זנבות/מרטינה (martinet)/סקורג' scourge - הוא אמצעי הצלפה המורכב מידיית אליה מחוברות מספר רצועות רכות, מעור למשל, ושימש במקור את חיל הים הבריטי להענשה קיצונית (נקרא שם "הבת של רב החובל").
קרופ CROP הוא שוט קצר העשוי מקל גמיש עטוף בד או עור ובקצהו ריבוע עור.
דרסג' (dressage) ארוך מהקרופ ומשמש לאילוף.

קיין CANE מקל גמיש עשוי לרוב מנצרים.
פאדל PADDLE הוא פיסת עץ רחבה דמוית קצה משוט, המשמשת לספנקינג.
רישעון/תותחת רצועת עור צרה או רחבה המחוברת לידיה להצלפה על הישבן.
פאלאקה FALAKA או באסטינדו BASTINADO הוא מכשיר לקשירת רגליים לשם הצלפה בכפותיהם.
Wrapping עטיפה – כאשר קצות הזנב/ות של השוט עוטפים את גוף/איבר הכנוע. עטיפה מעניקה כאב לא נעים/מגרה ומשאירה סימנים.

- מחסום פה (גאג).
- קשירה - קיימים אביזרים שונים לקשירה: אזיקים, חבלים, סד קשירה בצורות שונות. לעיתים משתמשים בשיבארי (Shibari), היא אמנות הקשירה היפנית.
- פקק אנאלי (Anal Plug) - מעין דילדו המיועד להחדרה אנאלית.
- מחטים (Needle play) - סשן שכולל דקירות או פירסינג עם מחטים רפואיים.

סוגי משחק

- פֶּטִיש (fetish) - חפץ או פעולה שגורמת לגירוי מיני עילאי. מעבר למסירת המרות, הפטיש יכול לרוב פעולה או חפץ שקשורים לסשן. כך למשל ליקוק נעליים הוא פטיש נפוץ אצל הנשלטים. הפטיש יהיה בדרך משאת נפשו של בעליו ומיצויו יביא לידי מיצוי הסשן בעיניו. ברוב הפטישים מעורב סוג ייחודי ומעניין של טעם, או של ריח או של מרקם. זה מה שנקרא "סטיות של תחושה". כך שפריטים שיש להם ריח או מגע מיוחד, סביר הרבה יותר שיהפכו לפטישים. פטיש לכפות רגליים הוא הפטיש הנפוץ ביותר מבין כל סוגי הפטיש.^{[2][3]} אדם עם פטיש לכפות רגליים מגיע לעורות מינית בהחדרה אקטיבית או פסיבית של אובייקט כף הרגל לחלק בלתי נפרד מיחסי המין שלו. נכון להיום אין ממצאים אמפיריים שמסבירים את מקור הפטישיזם ובכללו גם את פטיש הרגליים. ברוב המקרים פטיש מסוג זה אינו מסוכן ואינו הופך מסוכן כל עוד הוא לא פוגע באף אחד בסביבת הפטישיסט.
- מדיקל - שימוש באביזרים רפואיים כגון מחטים ומזרקים.
- שכר ועונש - על ביצוע מעשה כלשהו שחורג מההתנהגות הראויה, הנשלט יכול לקבל עונש. העונש יכול לכלול מניעת חופש מסוים (כגון איסור צפייה בטלוויזיה או עונש גופני כמו הצלפה); על ביצוע נאות של המשימה, הנשלט יכול לקבל שכר, לדוגמה, מילוי הפטיש שלו.
- משחקי קור וחום - שימוש בקרח וקרבת אש גלויה לגופו של הנשלט. לעיתים יכול להגיע עד לכדי צריבה בגופו בעזרת חפץ בוער - לדוגמה סיגריה או שעווה נוזלית.
- CBT - Cock and Ball Torture - עינויים הסובבים סביב איברי המין הזכריים. יכולים לבוא לידי ביטוי בהצלפה או בעזרת אביזרים מסוימים.
- טרמפלינג – דריכה או מעיכה של אברי המין וגוף הכנוע על ידי כפות הרגליים.
- מקלחות זהב - הכינוי הנפוץ לאורופיליה - השתנה על גופו או בגדיו של הנשלט.
- השפלה - אנשים רואים במערכת יחסים מסוג BDSM השפלה מסוימת, העבד/שפחה מושפל על ידי האדון/האדונית, עם השנים התגלה כי גם השפלות פומביות מדליקות עבדים שונים, ותחושת ההשפלה היא חלק ממערכת ה-BDSM. כאשר מדובר בהשפלה מינית ת/ידרש הכנוע/ה לענג את השולט/ת בפיו. למשל, ביצוע רימינג Rimming – ליקוק פי הטבעת. או לחלופין השולט/ת ת/ישב על פני הנשלט/ת וזה/ו ת/יבצע מין אוראלי. פעולה זו נקראת פייס סיטינג ישיבה על הפנים. בשונה מפטיסינג FISTING – החדרת אצבעות עד כף יד שלמה ואגרוף (fist) לתוך פי הטבעת או הווגינה.
- CFNM - ראשי תיבות באנגלית של clothed females/nude males, נשים לבושות גברים עירומים, סוגה של פעילות בה הגברים הם עירומים בנוכחות נשים בלבוש מלא או חלקי. בפעילות זאת, קיים היפוך תפקידים, באופן שהגברים הופכים לאובייקטים מיניים של הנשים. בניגוד למצב המקובל יותר של גברים לבושים, נשים עירומות (CMNF).
- חניקה ארוטית - פרקטיקה מינית של יחסי מין ואוננות שבה אדם חונק את בת/בן זוגו, או את עצמו.
- עינוי פין ואשכים - עינוי הפין והאשכים כחלק ממשחק מיני.

מבחינה גופנית חלק מהפעילויות ב-BDSM כוללות יצירת כאב, מבלי לגרום לפגיעה גופנית חמורה. עיסוק זה משחרר אנדורפינים. תחושה זו מיוחסת למה שמתואר על ידי העוסקים ב-BDSM סאב ספייס/דום ספייס (או באדי סטרס), ויש המוצאים כי היא מענגת. הניסיון להגיע לתחושה זו היא, עבור רבים, התמריץ העיקרי לעסוק בפעילות זו, אך לא התמריץ היחיד. יש העוסקים בפעילות כהגשמה של צורך פסיכולוגי, ללא כל מרכיב של עונג גופני ויש מי שמדווחים על תחושות של "סאב ספייס/דום ספייס" גם ללא פעילויות שכוללות כאב, אלא מתוך שחרור מוחלט.

נורמות חברתיות

הקשרים תרבותיים

בדומה לפעילויות מיניות אחרות, גם ה-BDSM זכתה להתייחסות מסויגת מצד החברה השמרנית, ונחשבה כסטייה מינית. עם התקדמותם של החופש והמתירנות המינית בחברה המערבית, גם פעילות זו הפכה מקובלת ומוכרת יותר כנורמטיבית. אזכורים של התופעה בהקשרים תרבותיים שונים חושפים קשת של התייחסויות, מזלזול ועד תפישתה כשובבית ופיקנטית. בין האזכורים נמנים להיטה של להקת דפס מוד משנת 1984 - "Master and servant" (אדון ומשרת) העוסק במערכת יחסים של שולט ונשלט, להיטה של מדונה משנת 1991 (מפסקול הסרט דיק טרייס), "Hanky Panky", בו נאמר בין השאר "Tie my hands behind my back and, ooo, I'm in ecstasy", הסרט "ספרות זולה" משנת 1994 והספר "50 גוונים של אפור" (וכן הסרט המבוסס עליו). אזכור בתרבות הישראלית ל-BDSM ניתן למצוא, בין היתר, בשירה השנוי במחלוקת של יונה וולך "תפילין", שפורסם בשנת 1982 ובו משתמשת המשוררת בתפילין, תשמיש קדושה יהודי, כאובייקט מיני למשחק BDSM.

כיום קיימים מועדונים לשוחרי הסוגה, הפועלים באופן גלוי. בישראל קיים מועדון הדאנג'ן. הלגיטימציה שמקבלת התופעה מגיעה עד כדי תפיסתה כ"אופנתית" ומסקרנת, ויש המתנסים בפעילות זו לשם ה"חוויה" והייחוד שבעניין. עם זאת, בשנת 2013 פוטרה מורה בבית ספר תיכון, לאחר שהוצגה בטלוויזיה כמארכת במועדון הדאנג'ן כשהיא לבושה בבגדי עור צמודים ומבצעת מעשים בעלי אופי מיני.^[4]

בראי הפסיכולוגיה

בעבר נחשבו פעילויות ופנטזיות סאדו-מזוכיסטיות על ידי רוב הפסיכיאטרים כתופעות פתולוגיות, אך מאז שנות ה-90 חל שינוי ביחס זה. המהדורה המעודכנת של המדריך הדיאגנוסטי-סטטיסטי של האגודה הפסיכיאטרית האמריקאית, ה-DSM-IV-TR, אשר יצאה לאור לראשונה בשנת 2000, קובעת כי "הפנטזיות, הדחפים המיניים וההתנהגויות" חייבים "לגרום למצוקה או מוגבלות קלינית ניכרת בשטח החברתי, התעסוקתי או שטחי תפקוד חשובים אחרים" על מנת שסאדיזם או מאזוכיזם בעלי אופי מיני ייחשבו כהפרעת אישיות. הפסיכיאטרים כיום אינם מתייחסים לתופעות אלו כהפרעה, אלא אם כן תופעות של סאדיזם או מאזוכיזם מיני מצטרפות להפרעות אישיות קיימות אחרות. אנשים העוסקים ב-BDSM אינם רואים בעיסוקם משום הפרעה נפשית.

ישנו ויכוח לגבי הצידוק לקיומן של נטיות BDSM במדריך ה-DSM וקיומו של פרק במדריך המוקדש לתופעות והעדפות מיניות בשל מקובלותן החברתית. גלוריה בריים (Gloria G. Brame) טוענת בספרה Different Loving שמוצאה של ההתייחסות החברתית ל-BDSM במוסריות הוויקטוריאנית, שבה קיום יחסי מין שלא למטרות רבייה היה "בלתי תרבותי". מוסר וקליינפלאץ קיימו סמינר ב-2003 שמטרתו הוצאת

הפרק המוקדש לפאראפיליות מה-DSM, בטיעון שהוא פרק שיפוטי וכי האבחנות שבו תלויות בהקשרים חברתיים וחוקיים בחברת היחוס שבה פועלים המטפל הנפשי והמטופל. בנוסף, לטענת המתנגדים להכללת ה-BDSM במדריך ה-DSM, המדריך מתייחס בצורה לא עקבית לפעילויות BDSM - לחלק מהנטיות אין כלל התייחסות מצד הקהילה הפסיכיאטרית ולחלקן, כמו סאדיזם ומאזוכיזם, ישנה התייחסות הדומה לזו המאפיינת פעילויות שאינן בהסכמה הדדית (כמו פדופיליה). ליחס דומה זכו בעבר פעילויות מיניות כגון אוננות, מין אוראלי, מין אנאלי והומוסקסואליות.

ראו גם

- חמישים גוונים של אפור (סרט)

תמונות

פוט פטיש במהלך סשן.

אישה קשורה לצלב אנדראס הקדוש.

גבר אזור בחליפת לטקס כחולה

- Gloria G. Brame, William D. Brame, and Jon Jacobs. *Different Loving: An Exploration of the World of Sexual Dominance and Submission* Villard Books, New York, 1993.
- Katharine Gates. *Deviant Desires: Incredibly Strange Sex* Juno Books, United States, 2000.
- Charles Moser, Peggy J. Kleinplatz. *DSM-IV-TR and the Paraphilias: An Argument for Removal*. Unites States, 2003. http://www.ipce.info/library_3/files/moser_kleinpl.htm
- Green, R., *Is pedophilia a mental disorder*, Archives of Sexual Behavior, vol. 31, no. 6, 2002, pp. 467-471.

קישורים חיצוניים

- מנור אפרת & ד"ר אבקסיס אריאל, הרצאת מבוא על BDSM למטפלים (<https://www.youtube.co>) https://www.youtube.co/watch?v=zFYUhC1wnjs&feature=emb_title, כנס האגודה הישראלית לטיפול מיני (איט"ם) (<http://ps://itam.org.il>), 07 בפברואר 2020
- יאיר ויטמן, קשה להבין מה אפשר ללמוד על שחרור מה-BDSM, אבל שווה להתאמץ (<https://www.davar1.co.il/104550>), באתר דבר העובדים בארץ ישראל, 26 בינואר 2018
- יאיר ויטמן, אנדורפינים ואדרנלין: הדברים שעושים טוב במוח כשהגוף חוטף הצלפות (<https://www.davar1.co.il/100727>), באתר דבר העובדים בארץ ישראל, 22 בדצמבר 2017
- עומר שוברט, דיווח מפסטיבל ה-BDSM - קצת מכות בישבן, ואז תפילה בבית הכנסת (<https://www.w.haaretz.co.il/1.2142874>), באתר הארץ, 17 באוקטובר 2013
- נועה יחיאלי, קשורות ונהנות (<https://www.mako.co.il/weekend-articles/Article-e6b396fec59da3>) (1006.htm), באתר מאקו, 28 בנובמבר 2012
- נירית אנדרמן, הצצה נדירה אל בית הכלא שאנשים משלמים כסף כדי להיכלא בו ולחטוף מכות (<https://www.haaretz.co.il/1.2650415>), באתר הארץ, 5 ביוני 2015

הערות שוליים

1. העבד דויד סטיין, כתב מאמר בו הסביר את הרקע של slave david stein היוצר של המונח הכותרת של המאמר. RACK ליצירת הביטוי, ושלמעשה הוא התכוין למשהו דומה יותר ל-"Safe Sane Consensual" The Making of a Shibboleth. היא: הוא מופיע במספר מקומות באינטרנט
2. Scorolli, C.; Ghirlanda, S.; Enquist, M.; Zattoni, S. & Jannini, E. A. (2007). "Relative prevalence of different fetishes (<http://www.nature.com/ijir/journal/v19/n4/full/3901547a.html>)". International Journal of Impotence Research. 19 (4): 432–437.
3. Delvin, David (23 March 2015). "Foot fetishism" (<http://www.netdoctor.co.uk/healthy-living/sexual-health/a2305/foot-fetishism/>). Retrieved 8 July 2016.
4. לילך דניאל, ביה"ד: פיטורי מורה שגילמה מלכת סאדו בתוכנית טלוויזיה למבוגרים בלבד – כדין (<http://www.takdin.co.il/Pages/Article.aspx?artId=5087142>), באתר "תקדין", 30 באוגוסט 2015